

El Barça, molt més que un club

COSME AGUILÓ (MALLORCA)

Oh! Déus de l'Olimp! Just ara me n'he temut que som més atrevit que els cingles des Vedrà, car he acceptat la petició de fer un article sobre un tema del qual gairebé res no sé. Que m'ajudin els bons fets, per a eixir de tal andarivell! Ja sé, tanmateix, per on l'enfilaré a fi de sortir-ne amb bon nom: parlaré del Barça, però sense xerrar de futbol, que és com voler rallar de la mar sense esmentar l'aigua.

Qui signa no té la passió futbolística enclotxada entre els ossos parietals i abans del darrer bienni no havia vist mai un partit sencer. A tot estirar, sabia que la pilota és rodona i que onze subjectes de cada bàndol pugnen a sang i a foc per la seva possessió. El meu primer contacte una mica seriós amb el club fou motivat pel fet de voler saber coses sobre el logotip que el representa. M'explicaré: quan vaig recollir els noms de lloc de la costa llucmajorera, fa poc més de setze anys, vaig topar amb un topònim metafòric que es manifestava a través dues variants, ja que uns en deien s'Escut de Barcelona i altres s'Escut del Barcelona. La visita per mar a les Penyes de Lluçmet va esvaïr totalment els dubtes. Una taca natural i calcària del penya-segat reproduïa amb remarcable perfecció el contorn del símbol de l'equip.

Per què, doncs, em sedueixen ara els partits del Futbol Club Barcelona? Ah! Per una raó molt senzilla: el Barcelona és part de la punta d'iceberg del catalanisme. És l'equip de la nació dels catalans i jo som català perquè som mallorquí, i som mallorquí perquè som santanyiner, i som santanyiner perquè som de can Gaspar, i som de can Gaspar no sols perquè vaig néixer entre els membres integrants de la tribu dels Gaspars, sinó, sobretot, perquè vull. De semblant manera, som català, no sols pel fet que la meua llengua i la meua cultura són catalanes, sinó perquè a mi em ve en gana ser-ho i no m'hi sent solament per qüestió de sang o de geni.

És la voluntat allò que determina la pertinència a un poble.

Fa tres segles que la nació catalana està sotmesa a l'Estat espanyol, un Estat que durant la història no ha fet més que parts i quarts a l'hora de tractar uns ciutadans o els altres. Els de la perifèria tenim el deure de conèixer la llengua del centre, però els d'enmig no tenen la més mínima obligació de saber cap idioma dels que sobreviuen, així com poden, per la vorera. Els de les foranes, dangdang, debo-debo, també ens hem de rascar més la butxaca per tal de mantenir l'invent d'un model d'estat del segle XVIII, molt més mal de digerir que la llet colesta i més estantís que la pell de les mòmies faraòniques.

En temps de l'infame general, el Barcelona era la vàlvula d'escapament d'una olla de pressió que fumejava a les totes. Era l'única opció que tenia el Principat per mostrar el rebuig a les injustícies vergonyants de la dictadura. Ara, que bufen vents favorables per a l'autodeterminació de la Catalunya estricta, el Barcelona veu reforçar encara més el seu paper simbòlic. A Madrid s'esqueixen les túniques i s'arrabassen els cabells a grapats perquè el futbol es polititza, però quan el Barça juga al Santiago Bernabeu la política està més que mai a l'ordre del dia, però no és igual receptar que prendre la medicina. En el món tot està polititzat, des del fet quotidià d'orinar —sempre pixes cap a la dreta o cap a l'esquerra—, fins a l'acte d'anar a missa, on ara pots triar entre la part de l'epístola o la de l'evangeli. ¿O és que no és política contraposar, als símbols de l'equip visitant, les banderes d'Espanya amb un bou a punt d'envenenar? ¿És que la Constitució, que tant es treu com a arma per a aturar les aspiracions d'autogovern de Catalunya, diu que la *gualda y roja* ha de tenir un toro enmig del sementer? Doncs, a Madrid que prenguin llum de na Pintora i que s'ho facin mirar. Qui des de les grades crida ¡Espanya! per animar el seu equip,

que no digui als altres que són separatistes i que es miri a ell mateix com a separador. Que em tirin d'una passa, si udolar i fer llats de ¡puta Barça! i ¡puta Catalunya! és una manifestació d'esportivitat. Tanmateix no ens hi volen ni com a convidats, a la seva Espanya. Qui no ho vegi clar, que se suqui una llimona damunt les parpelles i farà que se li descloquin les lleganyes del néixer.

El Barça, des de la meua perspectiva un pèl distanciada, dóna lliçons d'elegància i d'esportivitat, diametralment oposades a les trepitjades lusopaquidèriques que es practiquen amb premeditació i lluminositat dins el camp d'Espanya. L'entrenador que fou, el bon jan Josep Guardiola, ens hi va avesar amb el seu saber estar a l'alçada de la circumstància, amb el seu parlar tranquil, amb la justa ponderació dels valors de l'adversari, que sovint contrastava amb les airades declaracions dels col·legues d'altres equips. El Barcelona fa una cosa que té molt més mèrit que guanyar: sap perdre amb un segell de distinció.

El Barcelona és el gran miracle d'un petit país que encara no té Estat —sus! Catalunya— i és un miracle que s'ha fet patent mitjançant ones que han arribat a tots els racons del planeta. Fa dos anys, en desembarcar a l'illa grega de Míkonos, en el llombrígol del món, vaig veure un quern d'allotells vestits amb la camiseta blaugrana que parlaven en la mateixa llengua que feren servir Homer i Kavafis. Tot un miracle dels déus de l'Olimp, des del seu estatge a la muntanya santa de la península d'Athos, en el dit oriental de la Calcídica. ♦

Visca el Barça, visca Catalunya i visquen els Països Catalans!